

Raport z wykonania „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kunów za 2024 rok”

Zadania zawarte w ustawie z dnia 26 października 1982 roku o wychowywaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii należą do zadań własnych gminy. Realizacja tych zadań prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kunów uchwalanego przez Radę Miejską w Kunowie. Wszystkie zadania realizowane były zgodnie z przyjętym „Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kunów na lata 2022 - 2025” (uchwała Nr LXXI.472.2022 Rady Miejskiej w Kunowie z dnia 31 marca 2022 r.).

W celu inicjowania działań w powyższym zakresie Burmistrz Miasta i Gminy w Kunowie powołał Gminną Komisję Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (zwaną dalej: GKPiRPA) w liczbie ośmiu osób. W skład Komisji wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Profilaktyka ma więc zasadnicze znaczenie dla prawidłowej realizacji zadań gminy, wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Kunów.

Podstawowe zadania Komisji obejmują: podejmowanie działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożycia, inicjowanie i wspieranie przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie spożywania tych napojów, przeciwdziałanie i usuwanie następstw nadużywania alkoholu, a także wspieranie działalności w tym zakresie organizacji społecznych. Do działań związanych z profilaktyką w sensie ustawowym należy też zaliczyć działania promujące zdrowie, leczenie i rehabilitację, pomoc rodzinie w radzeniu sobie z alkoholizmem jej członka (np. męża, żony, ojca, matki lub brata). Leczenie odwykowe mogą prowadzić tylko specjaliści, zaś terapia pedagogiczna może być prowadzona przez pedagogów, psychologów, lekarzy, nauczycieli ze specjalnością: socjoterapia.

Drugim ważnym zadaniem jest podejmowanie działań w zakresie prowadzenia działań edukacyjnych, w tym kampanii społecznych adresowanych do różnych grup społecznych np. na temat zagrożeń wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych, dopalaczy (NSP), a także ryzyka palenia wyrobów tytoniowych, nadużywania narkotyków oraz uzależnień behawioralnych.

Źródłem finansowania zadań zawartych w Programie są środki finansowe z budżetu Gminy Kunów, pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, a także z dodatkowej opłaty od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml (tzw. „małpki”). Zaplanowana wysokość tych środków na rok 2024 wynosiła 151 024,82 zł. W związku z tym, że wpływy z opłat były niższe niż zaplanowano, dochody wykonane wyniosły 146 098,28 zł, natomiast wydatkowano kwotę 131 757,82 zł.

W realizacji zadań Programu Komisja współpracowała ze szkołami z terenu gminy, Miejsko - Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Policją, Sądem i Niepublicznym Ośrodkiem Zdrowia

„VITAMED” w Kunowie.

W 2024 roku odbyło się 12 posiedzeń, na których Komisja podejmowała interwencje, przeciwdziałała alkoholizmowi i przemocy, motywowała do podjęcia leczenia przez osoby uzależnione od alkoholu.

Jednym z zadań Komisji jest zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem oraz udzielania pomocy rodzinom, w których występują problemy uzależnień. Zadanie to realizowane jest w Punkcie Pomocy dla Osób Uzależnionych od Alkoholu i Członków ich Rodzin. Punkt ten prowadzony jest przez terapeutę ds. uzależnień i w 2024 roku był czynny jeden raz w tygodniu po dwie godziny. W czasie spotkań terapeutka ds. uzależnień spotykała się z osobami zarówno uzależnionymi jak i współuzależnionymi. Podczas tych spotkań zainteresowani uzyskali podstawową wiedzę o chorobie alkoholowej, sposobie radzenia sobie z problemem alkoholowym jak i możliwych do podjęcia krokach prawnych w trudnych sytuacjach związanych z uzależnieniem.

W 2024 roku terapeutka odbyła 47 zajęć, w trakcie których udzieliła 310 porad. Kontakt z punktem konsultacyjnym miało 70 osób uzależnionych, 27 osób współuzależnionych, 18 osób doznających przemocy domowej i 1 osoba stosująca przemoc domową. Na spotkania systematycznie przychodzi 13 osób uzależnionych, a 13 współuzależnionych jest w stałym kontakcie. Terapeutka, umożliwiła wielu osobom skorzystanie z konsultacji z lekarzem psychiatrą, a część osób rozpoczęło systematyczne leczenie psychiatryczne. Terapeutka udzieliła 182 porady osobom z problemem alkoholowym, 84 porady członkom rodzin - współuzależnionych, 43 porady osobom doznającym przemocy domowej i 1 poradę osobie stosującej przemoc domową. Dodatkowo terapeutka współpracowała ze szkołami.

Dodatkowo raz w tygodniu po dwie godziny udzielane były konsultacje i pomoc psychologiczna osobom uzależnionym i ich rodzinom oraz osobom uwikłanym w przemoc domową. Psycholog, specjalista psychoterapii uzależnień w 2024 roku udzieliła 93 konsultacje i porady, w tym:

- 35 dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 8 dla osób współuzależnionych;
- 16 dla DDA (dorosłych dzieci alkoholików);
- 29 dla osób doświadczających przemocy w rodzinie;
- 5 dla osób w sytuacjach kryzysowych (inne niż problem alkoholowy, przemoc, współuzależnienia).

Dość aktywnie działa również Klub Anonimowego Alkoholika w Kunowie.

W całym 2024 roku Komisja prowadziła działania w stosunku do osób nadużywających alkoholu, zgłoszonych przez rodziny i „czynniki społeczne”, instytucje oraz wykrytych poprzez tzw. działania sprawdzające, polegające na zapraszaniu osób, które już zostały zdiagnozowane.

Komisja skierowała 9 wniosków na badania w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i 5 wniosków do Sądu o zobowiązanie się do leczenia odwykowego.

Sprawy do sądu kierowane są wtedy, gdy kilkakrotnie wezwana osoba nie zgłasza się lub gdy nie zachowuje trzeźwości pomimo różnych prób i zabiegów. Pomoc udzielana jest również wtedy,

gdy prosi o to rodzina osoby uzależnionej, gdy sugeruje to pomoc społeczna lub wskazuje kurator, Prokuratura, Policja, oraz gdy z badań wykonanych przez biegłego lekarza wynika, że jest to osoba uzależniona i wymaga leczenia w stacjonarnym lub niestacjonarnym zakładzie leczenia odwykowego.

W roku 2024 Komisja cyklicznie zapraszała na spotkania osoby nadużywające alkohol. Łącznie przeprowadzono rozmowy z 23 osobami uzależnionymi oraz z 13 członkami ich rodzin. Zaproszenia do osób nadużywających alkohol kierowane były kilkakrotnie z różnym skutkiem. Zdarzały się również spotkania nierejestrowane. Były to spotkania na ulicy, rozmowy telefoniczne lub prywatnie z osobami zainteresowanymi problemami uzależnienia.

Kluczowym zadaniem realizowanym przez GKPiRPA jest profilaktyka skierowana do dzieci i młodzieży. W celu stworzenia młodzieży lepszych warunków do zabawy i właściwego spędzania wolnego czasu. W 2024 roku część środków przeznaczono na prowadzenie programu we współpracy z Ludowym Klubem Sportowym „STAL” w Kunowie. Podczas wakacji zorganizowane zostały zajęcia pod nazwą „Turniej Dzikich Drużyn”.

W związku ze środkami pochodzącymi z opłat tzw. „małpek”, które przeznaczone zostają na działania mające na celu realizację lokalnej międzyresortowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu na boisku Ludowego Klubu Sportowego „Stal” w Kunowie odbył się festyn rodzinny pn. „Bezpieczne wakacje”, w którym udział wzięło ok. 750 dzieci i młodzieży wraz z rodzinami. Istotą spotkania było stworzenie warunków do bezpiecznego spędzania wakacji. Zaplanowane działania pokazały młodym ludziom negatywny wpływ alkoholu na organizm człowieka oraz jego destrukcyjne oddziaływanie na poszczególne sfery życia. W trakcie spotkania odbyła się pogadanka psychologa, warsztaty, konkursy i prezentacje poruszające tematykę bezpieczeństwa w czasie wakacji. Wszystkie działania podejmowane w trakcie spotkania pozwoliły pokazać uczestnikom, że uzależnienie od alkoholu to poważny problem. W czasie tego spotkania odbywały się liczne atrakcje: malowanie twarzy i włosów, malowanie farbami, fotobudka, dmuchany plac zabaw, ścianka wspinaczkowa, łuk strzelniczy, a także pokazy pożarnicze i policyjne. Prowadzący zorganizowali kilka ciekawych konkursów i zawodów z nagrodami, które pokazały dzieciom i rodzicom aktywne formy spędzania wolnego czasu podczas wakacji, zachęcały do zdrowego stylu życia oraz zapoznały uczestników z zasadami zdrowej rywalizacji.

Ze środków GKPiRPA w roku 2024 (jak corocznie) zaplanowane były zajęcia wakacyjne w świetlicach dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Kunów. Zajęcia odbyły się w miejscowościach: Doły Biskupie, Bukowie, Kolonia Piaski, Nietulisko Małe, Nietulisko Duże, Wymysłów oraz w Kunowie zajęcia dla osób niepełnosprawnych. W każdej miejscowości odbyło się po 6 spotkań 3 godzinnych, co w sumie dało łącznie 108 godzin zajęć. Dla osób niepełnosprawnych odbyło się 13 spotkań po 3 godziny, co dało łącznie 39 godzin zajęć. W sumie w zajęciach wzięło udział 78 osób. Zajęcia prowadziła wykwalifikowana kadra dydaktyczna, zapewniona była opieka medyczna. Były to zajęcia o charakterze edukacyjno-sportowym, połączone z profilaktyką uzależnień. Uczestnicy korzystali również z różnych pieszych wycieczek, wyjazdów i innych atrakcji, np. Salon Kosmetyczny, Salon Fryzjerski, Restauracja PRIMO, Biblioteka w Kunowie, Ostrowiecki Browar Kultury, Galeria Fotografii, Biuro Wystaw Artystycznych. Na zakończenie zajęć zorganizowano podsumowanie działalności świetlic i podsumowanie wakacji na terenie zielonym wokół Publicznej Szkoły Podstawowej im. Antoniego Hedy „Szarego” w Kunowie. Podsumowanie odbyło się w dwóch częściach. Pierwsza część

zorganizowana została dla osób niepełnosprawnych, które przybyły wraz ze swoimi opiekunami. Przygotowany został dla nich dmuchany suchy basen, poczęstunek oraz upominek i dyplom, a także inne atrakcje. Druga część zorganizowana była dla pozostałych dzieci i młodzieży biorących udział w zajęciach. W drugiej części dodatkowo dzieci miały zapewnioną dmuchaną zjeżdżalnię. Uczestnicy otrzymali poczęstunek, dyplom oraz prezent. Dodatkowo każde dziecko otrzymało gadżety profilaktyczne z GKPiRPA w Kunowie.

Na wniosek Parafii pod wezwaniem Św. Franciszka z Asyżu w Nietulisku Dużym dofinansowany został wypoczynek letni dzieci i młodzieży połączony z profilaktyką uzależnień. Celem wyjazdu było ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, wyrobów tytoniowych oraz zjawiska picia alkoholu, używania narkotyków, uzależnień behawioralnych i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież.

Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kunowie wspierała również działania profilaktyczne w szkołach. W Publicznej Szkole Podstawowej im. Antoniego Hedy „Szarego” w Kunowie zorganizowany został występ profilaktyczny „Rymcerze”, którego celem było uświadomienie młodzieży klas VI – VIII zagrożeń związanych z używkami, zmiana nastawienia młodych ludzi do uniwersalnych wartości jak rodzina, przyjaciele, zachęcenia do rozwijania swoich zainteresowań. Celem projektu było również uświadomienie sytuacji współczesnej młodzieży, która pozbawiona autorytetów i zasad moralnych, pod wpływem złego towarzystwa, buntu jest skłonna sięgać po używki, które nieodwracalnie mogą zniszczyć ich życie. Zorganizowany został również dla uczniów koncert profilaktyczny „Życie – spacer po kamieniach” Jacka i Michała Musiatowiczów, dotyczący uzależnień od alkoholu, narkotyków, e-papierosów, dopalaczy i uzależnień behawioralnych. Miał on na celu przestrzeganie młodzieży przed zgubnym wpływem używek. Program uświadamiający i mówiący o tym, że żadna sytuacja życiowa nie powinna skłonić młodego człowieka do sięgania po jakiejkolwiek używki. Uczniowie zdobyli cenną wiedzę na temat zagrożeń związanych z uzależnieniami oraz poznali alternatywne formy spędzania wolnego czasu. Zakupione zostały również filmy profilaktyczne z komentarzem Anny Marii Wesołowskiej dotyczące dopalaczy, asertywności, hejtu oraz przemocy w szkole, które zostały wykorzystane na zajęciach z młodzieżą. W celu ograniczenia zachowań ryzykownych wspierano również programy szkolne poprzez zakup materiałów profilaktycznych na temat uzależnień.

Kolejnym zadaniem realizowanym przez GKPiRPA w 2024 r. było opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży jak i do spożycia poza miejscem sprzedaży. Wydanych zostało 16 postanowień w tej sprawie.

Dokonując analizy działalności GKPiRPA w 2024 r. należy stwierdzić, że oprócz działań wynikających z jej zadań, wykonywała ona wszystkie inne czynności i przedsięwzięcia zaplanowane w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii. To z kolei wynika ze skali zagrożenia problemami uzależnień na terenie gminy Kunów. We wszystkich sprawach Komisja prowadziła swoje działania szczególnie ostrożnie, kierując sprawami w ten sposób, żeby w konkretnym przypadku maksymalnie pomóc, a przynajmniej zminimalizować problem. Członkowie Komisji co roku podnoszą swoje umiejętności uczestnicząc w różnego typu szkoleniach i konferencjach. Konieczność systematycznego podnoszenia swoich kwalifikacji wynika z tego, że wciąż pojawiają się nowe metody pracy w zakresie rozwiązywania

problemów alkoholowych.

Mając na uwadze realizację wszystkich zaplanowanych zadań, GKPiRPA prowadziła swoją działalność z myślą o jak najlepszym wykorzystaniu środków i sposobów na walkę z alkoholizmem i innymi uzależnieniami dla dobra całej społeczności gminy. Należy mieć nadzieję, że działalność ta przyniosła zamierzone efekty. Najlepszą nagrodą i satysfakcją za te działania był fakt, że w paru przypadkach osobom uzależnionym udało się podjąć naukę życia bez alkoholu oraz to, że członkowie rodzin wielokrotnie dziękowali Komisji za pomoc w pokonywaniu tej choroby

Podsumowując, zadania Programu były realizowane z myślą o jak najlepszym wykorzystaniu środków i sposobów na profilaktykę i walkę z alkoholizmem oraz uzależnieniami.

PRZEWODNICZĄCY
Gminnej Komisji Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych w Kunowie

mgr Anna Pytlakowska

Wysokość środków finansowych wydatkowanych w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kunów w 2023 r. oraz oczekiwane efekty działań

L.p.	Nazwa działania	Wysokość wydatkowanych środków	Oczekiwane efekty działań
1.	Szkolenia członków Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kunowie	2 800,00 zł	Podnoszenie kwalifikacji, kompetencji członków GKPirPA
2.	Wynagrodzenie członków Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kunowie	21 266,00 zł	Większa skuteczność realizowania gminnej polityki społecznej i przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii, przemocy w rodzinie i innym uzależnieniom
3.	Opłaty za wydanie opinii przez biegłego lekarza i psychologa w przedmiocie stwierdzenia uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego	4 164,00 zł	Większa świadomość choroby
4.	Opłaty za złożenie wniosku do sądu o zobowiązanie osoby uzależnionej od alkoholu do poddania się leczeniu w stacjonarnym lub niestacjonarnym zakładzie leczenia odwykowego	500,00 zł	Większa świadomość choroby
5.	Opłata za doręczenie wniosku przez komornika	215,41	Większa świadomość choroby
6.	Udzielanie konsultacji i pomocy osobom uzależnionym i członkom ich rodzin w Punkcie Konsultacyjnym	9 600,00 zł	Więcej osób podejmujących działania prawne i społeczne ograniczające nadużywanie alkoholu, środków psychotropowych, środków odurzających
7.	Udzielanie konsultacji i pomocy psychologicznej osobom uzależnionym i ich rodzinom oraz osobom uwięzonym w przemoc domową	6 880,00 zł	Większa liczba osób dokonujących zmiany w zachowaniu
8.	Organizacja imprez o charakterze edukacyjno – sportowym połączonych z profilaktyką uzależnień, prowadzenie świetlic w okresie wakacyjnym, zajęć rekreacyjno - sportowych	34 629,22 zł	Zwiększenie przekonań normatywnych ograniczających sięganie po alkohol, narkotyki, wyroby tytoniowe; wzmocnienie naturalnych potrzeb zdrowego życia, ograniczenie szkód związanych z nadużywaniem środków psychotropowych
9.	Realizacja środowiskowego programu skierowanego do dzieci i młodzieży „Bezpieczne wakacje”	36 119,69 zł	Ograniczenie ryzykownych zachowań, upowszechnianie informacji dotyczących zagrożeń
10.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych	4 000,00 zł	Zwiększenie przekonań normatywnych ograniczających sięganie po alkohol, wyroby

	i narkomanii – organizacja imprezy o charakterze edukacyjno – sportowym połączonej z profilaktyką uzależnień (Turniej Dzikich Drużyn)		tytoniowe, wzmocnienie naturalnych potrzeb zdrowego życia, ograniczenie szkód związanych z nadużywaniem środków psychotropowych, odurzających i NSP
11.	Działania profilaktyczno – wychowawcze, zakup materiałów profilaktycznych	4 183,50 zł	Większa wiedza o zagrożeniach i działaniach pomocowych
12.	Wspieranie programów szkolnych z zakresu profilaktyki uzależnień – występ profilaktyczny „Rymcerze”	2 000,00 zł	Uświadomienie młodzieży zagrożeń związanych z używkami, zmiana nastawienia młodych ludzi do uniwersalnych wartości jak rodzina, przyjaciele, zachęcenie do rozwijania swoich zainteresowań. Celem projektu było również uświadomienie sytuacji współczesnej młodzieży, która pozbawiona autorytetów i zasad moralnych, pod wpływem złego towarzystwa, buntu jest skłonna sięgać po używki, które nieodwracalnie mogą zniszczyć ich życie.
13.	Wspieranie programów szkolnych z zakresu profilaktyki uzależnień – Koncert profilaktyczny „Życie – Spacer po kamieniach”	2 400,00 zł	Przestrzeganie młodzieży przed zgubnym wpływem używek. Uświadomienie, że żadna sytuacja życiowa nie powinna skłonić młodego człowieka do sięgania po jakiejkolwiek używki. Uświadomienie tematu zagrożeń związanych z uzależnieniami oraz poznanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu.
14.	Dofinansowanie wypoczynku letniego dzieci i młodzieży połączonego z profilaktyką uzależnień	3 000,00 zł	Prowadzenie działań edukacyjnych na temat zagrożeń wynikających z uzależnień i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież. Ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia wynikających z uzależnień. Uświadomienie, że poza wirtualnym światem istnieje wiele prostych sposobów spędzania czasu wolnego.
RAZEM		131 757,82 zł	

PRZEWODNICZĄCY
Gminnej Komisji Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych w Kunowie

mgr Anna Pytlakowska